

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: *DUMINEC'A.*

PRETIULU ABONAMENTULUI.

Pentru Austró-Ungari'a :
Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr.
Pentru Roman'a si strainetate:
Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.

PRETIULU INSERTIUNILORU :

Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu
cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.;
si mai sus 5 fl. v. a.

Correspondentiele se se adreseze Redactinnei

„BISERIC'A si SCÓL'A.“

Er banii de prenumeratiune la
TIPOGRAFIA DIECESANA in ARAD.

Puterea si tari'a bisericeii.

I.

Este unu organismu din cele mai frumóse biseric'a lui Christos, pusa pre basele ei canonice primitive. Si vecinicu va remané mare fericitulu Metropolitu Siagun'a pentru faptulu, ca in biseric'a si in mersulu ei spre desvoltare a angagiatu, si a pusu la lucru tóte puterile, de cari dispune biseric'a.

Suntem preoti si mireni in biseric'a, si prin constitutiune la toti ni-s'a datu câte o rola activa. Toti avemu se facemu câte cev'a pentru inaintarea si intarirea cetátii, in carea s'a adopostitu, si se adopostesce si astadi neamulu romanescu din aceste párti.

Se implinescu in curend 18 ani, de cand lucrám, si traimu prin mijlocirea acestei constitutiuni.

Dar cum, cum nu, lucrurile s'au desvoltatu pana acum prin punerea in practica a acestei constitutiuni intr'o forma, carea nu ne multiemesce.

Cumpen'a, cu carea se mesóra tari'a si puterea bisericeii este numai un'a : sentiulu de pietate alu credintiosiloru. Si cine va vrea se se pronuncie asupra imprejurárii, ca óre este biseric'a nóstra astadi mai tare si mai puternica, de cum era inainte cu 18 ani, — va poté enuncía o judecata nimerita numai luandu in mana, si mesurandu acésta taria cu cumpen'a sentiului de pietate alu credintiosiloru.

Nu-i vorba chiar sentiulu de pietate alu crestiniiloru nostri a fost tocm'a in restimpulu acestoru 18 ani din urma supusu la grele incercári si la mari ispite. Si ispitele si greutátile ni-se inmultiescu, pentru ca asia este facuta lumea, cá la anumite timpuri, se caute schimbare in spre mai bine tocma negligandu si desconsiderandu factorii, de cari dispune, si cu cari se poté servi si ajutá mai cu succesu intru realisarea binelui.

Cu tóte acestea luandu in mana cumpen'a sentiului de pietate, si judecandu asupra acestui sentiu in starea lui de astadi si a celui de inainte cu 18 ani, vom aflá in multe locuri mare progresu. Popo-

rulu nostru s'a deceptatu, si se descépta in multe locuri; si deceptandu-se intielege valórea bisericeii, si sporesce in sentiulu de pietate.

Ceea ce dicemu, si se dovedesco despre multe locuri, nu o putem dice din nefericire despre intregu. Si acést'a ne dóre, si trebue se-ne inspire mare grije si multa intieleptiune tuturoru.

Progresulu este progresu numai atunci, daca acést'a se vede, si se sente in tóte pártile, cari constituiescu unulu si acelasi organismu, unulu si acelasi intregu. Si acestu progresu, uniculu multiemitoriu si indestulitoriu pentru oricare organismu nu l'am vediu realizandu-se in totu loculu in biseric'a.

Si-va fi avendu si acésta aparitiune causele ei cá tóte in lume. Dar noi, cari in interesulu dragostei si buneii intielegeri intre fratii de unu sange si de o lege ne-am feritu totdeun'a de a provocá susceptibilitáti si a sgandarí rane vechi, nu ne vomu ocupá de aceste cause. Trecemu la ordinea dilei preste ori ce reu si pecatu din trecutu, pentru ca voimu, si dorimu se-ne surida, si se gustámu din unu viitoriu mai bunu.

Voimu si noi ceea ce voiesce intréga biseric'a viia : voimu se fimu o biseric'a puternica, o biseric'a consciia si mandra de esistenti'a si viitoriulu ei.

Si omu cu credintia si cu minte nu este intre noi, carele se nu véda, si se nu semta in inim'a s'a, ca cu potintia este a-se realisá acésta dorintia.

* * *

Puterea interna si esterna a bisericeii cá si a ori carei societáti din lume se baséza, si emanéza din dove conditiuni, si anumé : a) dela numerulu credintiosiloru, si dela sentiulu loru de pietate facia de biseric'a.

In ceea ce privesce conditiunea prima : numerulu credintiosiloru, biseric'a nóstra dupa spiritulu ei s'a feritu totdeuna de a conturbá pacea religionara dintre confessiuni prin proselitismu si altele. Biseric'a nóstra s'a multiemitu totdeun'a cu numerulu credintiosiloru

ei; si lauda Domnului, acest'a este spiritulu bisericeii n6stre si astadi. Ne multiemimu cu numerulu credintiosiloru, pre carele lu-avemu, si carele ne-a remasu din betrani. Chiar pentru acest'a intr6ga activitatea bisericeii n6stre a fost si este atientita si iadrechtata numai spre unu singuru scopu, si anume: spre ridicarea sentiulu de pietate alu credintiosiloru. Scopulu acest'a este centrulu, in jurulu carui'a, se grup6za intr6ga activitatea bisericeii n6stre.

Purcediendu de aici este nataralu, ca numai atunci se gasesce cinev'a lucrandu in conformitate cu vecinie'a programa a bisericeii ortodoese, daca prin fie care pasu alu seu promov6za, si inaint6za sentiulu de pietate alu credintiosiloru.

Si p6te ca chiar in punctulu acest'a vom fi gresitu in trecutu, si vom fi mai gresindu si astadi multi.

Dupa ce inse numerulu ispiteloru se inmultiesce pre fie-care di, si dupa ce s6rtea n6stra si c6 biserica si c6 individi, din di in di devine mai grea, urm6za ne-conditionatu, ca la toti de e petrivu ni-se impune a fi mai cu grije chiar in punctulu acest'a; 6r ac6sta grije nu se p6te manifest6 in alt'a, dec6t, c6 toti, cari compunemu, si facemu parte din organismulu bisericeii n6stre, se constat6mu faptice tot in mai mare mesura ca suntemu dreptcredintiosi, ca ne iubimu biserice'a, si ca scimu sacrific6 pentru dens'a si pentru inaintarea afaceriloru ei tot ceea ce se cere dela noi.

Lucruri bune, fia mari, fia mici, nu se potu realis6 fara sacrificie; 6r intru desvoltarea si alimentarea sentiulu de pietate alu credintiosiloru nu se cere intru at6t'a sacrificiu de bani, pre c6t se cere sacrificiu de inima. —

„Inima infranta si smerita“ este jertv'a, pre carea o cere biserice'a dela noi.

Santirea bisericeii din Miziesiu.

Beiusiu, 30. August 1888.

Domnule redactoru! Ve scriu de asta data sub impressiunea unei bucurii, de carea rar se face omulu partasiu in aceste dile de grea cercare. Am vediutu in aceste p6rti marginasie ale n6stre Duminec'a trecuta, ceea ce nu s'a mai vediutu nici odata pre aici. —

Am vediutu adoca in ac6sta di actulu santirii bisericeii celei noue din *Miziesiu* in protopresviteratulu Beiusiulu, oficiatu de doi prelati ai bisericeii n6stre cu mare solemnitate, si am vediutu cu ochii, si am cetitu din inim'a poporulu nostru credintiosu, care a asistatu in numeru f6rte mare la acestu santu actu multa bucuria si mangaiare religi6sa, bucuria, care inaltia si ridica pre omu contra Creatoriulu seu in fapte si in cuvinte.

Poporulu nostru in anii din urma a inceputu in multe p6rti a edific6 frum6se bisericeii noue; si in inim'a acestui poporu, care sacrificu bucurios din avutulu seu pentru ridicarea si infrumsetiarea altareloru

Domnului, — adencu este imprimata dorintia de a ved6 la astfeliu de ocasiuni in mijloculu seu pre Archiereu, oficiandu actulu santirei conform prescrip6teloru canonice ale bisericeii n6stre.

In comun'a *Meziesiu* din protopresviteratulu Beiusiulu, locul natalu alu Escelentiei Sale, parintelui Archiepiscopu si Metropolitu *Miron Romanulu*, poporulu nostru in frunte cu vredniculu epitropu si jude comunalu *Daniil Romanulu*, fratele Escelentiei Sale, a ziditu o frum6sa biserica, si a invitatu pre Pr6 Santi'a S'a parintele Episcopu *Ioan Metianu* pentru seversirea actulu santirei.

Pr6 Santi'a S'a primu cu placere ac6sta invitare; si spre a mari bucuria comunii si tienutulu aceluia, at6t Pr6 Santi'a S'a, c6t si poporulu din namit'a comuna invit6 c6 si pre fiu alu comunei *Meziesiu* si pre Escelentie'a S'a, parintele Archiepiscopu si Metropolitu *Miron Romanulu*, se binevoi6sca a particip6 la actulu santirei. Escelentie'a S'a primu cu placere ac6sta invitare; si astferiu am potutu se vedemu pre Pr6 Santitii Dignitari bisericeii in mijloculu poporulu credintiosu din aceste p6rti.

Inalti demnitari bisericesci au fost primiti de poporu cu mare bucuria si cu mari ovatiuni in t6te p6rtile, pre unde au trecutu in ac6sta calatoria, dar mai alesu la gar'a din Beiusiu, unde au fost acceptati de unu publicu f6rte numerosu.

Actulu santirii bisericeii s'a inceputu Sambeta s6ra dupa tipicu cu priveghiarea, la carea a oficiatu Escelentie'a S'a, parintele Archiepiscopu si Metropolitu cu asistentia numer6sa; 6r a dou'a di Dumineca in 28. Augustu a. c. s'a oficiatu actulu santirii si prim'a liturgia in biserice'a cea noua prin Escelentie'a S'a parintele Archiepiscopu si Metropolitu, si prin Pr6 Santi'a S'a, parintele Episcopu alu Aradului, asistati de parintele archimandritu Dr. *Ilarion Puscariu*, parintele protosincelu *Nicanor Frat6siu*, parintii protopresviteri: *Vasiliu Pap*, *Ioan Mog'a*, *Petru Suciu* si *Constantin Gurbau*, protodiaconii: *Ignatin Pap* si *Medeanu*, si 20 de preoti din comunele invecinate, fiend de facia unu publicu f6rte numerosu, ba asia dicendu fiend de facia intr6ga inteligintia din orasiulu Beiusiu si intregu poporulu din comunele din juru.

Dupa seversirea actulu santirei si inainte de a se incepe sant'a liturgia Escelentie'a S'a luandu cuventulu in unu frumosu discursu espuse poporulu, ca acum lucrulu maniloru lui, biserice'a cea noua prin actulu santirei seversite o-a inchinatu Domnului, pentru c6 vecinicu se fia, si se romana monumentu alu piet6tii, si se strenc6sca c6 si o facia a religiunii si moralit6tii poporulu. Terminandu Escelentie'a S'a invit6 pre Pr6 Santi'a S'a, c6 pre Archiereulu loculu a tien6 din incidentulu actulu santirei cuventulu de invetiatura poporulu.

Din momentele cuprinse in acestu discursu alu Pr6 Santieii Sale, credu, ca este la locu se amintescu

aici cu deosebire unulu, si anume: vorbindu P. S. S. despre modulu si fasele, prin cari a trecut ridicarea acestei sante biserici, constată, ca desi temeli'a bisericeii s'a pusu numai in anulu trecut, totusi adeverat'a temelia atât a bisericeii, cât si a scólei celei frumóse din Miziesiu s'a pusu deja cu multi ani inainte de acést'a prin fericitul Georgiu Roman, tatalu Escelentiei Sate, parintelui Archiepiscopu si Metropolitu alu romaniloru ortodocsi din Ungari'a si Transilvani'a.

Fericitul Georgiu Romanu, economulu fruntasu de odinóra din acésta comuna, prevediendu trebuinti'a de a-se zidi cu timpul biserica si scóla noua corespundietórie necessitatiloru religiose si culturale ale poporului, incepù de timpuriu in calitate de epitropu alu bisericeii a aduná din craceri mijlócele necesarie pentru acestu scopu; si la tóte ocaziunile le punea la inim'a filoru sei se staruiesca, si se lucreze pentru ridicarea acestoru done case ale lui Ddeu. Incetandu din viétia fericitul Georgiu Romanu, fiulu seu Daniil urmari cu staruintia realizarea acestei idei, si mai antaiu zidi o scóla frumósa corespundietória; ér acum o biserica frumósa. Astfelu fii dovedira, ca a intieiesu testamentulu pietáti parintelui loru. De aceea, daose vorbitorialu, cand am venitu aici nu am venitu pentru de-a-mi plini numai chiamarea mea oficiala facia de biserice'a nou zidita; ci precum fii fericitul Georgiu Romanu prin staruintiele loru si-au datu tributulu de recunoscintia facia de fericitul loru parinte: tocma asia si eu am venitu aici, cá pre langa chiamarea-mi oficiala totu de odata se depunu tributulu de recunoscintia alu bisericeii facia de fericitul intru aducere aminte Georgiu Romanu, — ridicandu rogatiuni catra celu Atotputernicu pentru odichn'a si vecinic'a amintire a sufletului densului."

Terminandu Pré Santi'a Sa acést'a instructiva cuventare se incepù prim'a liturgia in biserice'a cea noua, — oficiandu Escelenti'a Sa si Pré Santi'a Sa cu aceeasi asistentia cá si la actulu santirei.

Cantárele liturgice le esecutá corulu teneriloru din Sibiu, anume veniti aici spre scopulu acést'a. Intre coristi am vediutu si pre basistulu Isai'a Pop'a, si tenoristulu Georgiu Popu, ambii binecunoscuti publicului romanescu. Câtev'a cantári liturgice le-a esecutatu corulu studentiloru romani din Beiusiu.

Dupa terminarea santei liturgii Pré Santitii Archierei au oficiatu unu parastasu pentru sufletele repositiloru, si s'a cetitu molit'fa de deslegare.

Dupa sant'a liturgia s'a tienutu prandiulu comunu, pregatita de vredniculu epitropu Daniil Romanu intr'unu localu improvisatu si bine arangiatu. La acestu prandiu au participatu Pré Santitii Archierei cu intréga suit'a si óspetii din juru, cam 150 de persóne.

Sub decursulu prandiului s'au tienutu mai multe toaste, si anume Escelenti'a Sa a ridicatu primulu

toastu pentru Majestatea Sa si august'a casa domnitória, pretorulu cercualu, diu Beliezey si preotulu romancatolicu Iosif Németh pentru Escelenti'a Sa, parintele Archiepiscopu si Metropolitu, directorulu gimnasialu, diu Petru Măhuti, pentru Pré Santi'a Sa, parintele Episcopu alu Aradului; Pré Santi'a Sa a ridicatu apoi éراسi unu toastu pentru Escelenti'a Sa din incidentulu dilei onomastice a Inaltu Acelmiasi. S'au mai ridicatu apoi toaste pentru vredniculu epitropu Daniil Romanu, pentru poporu si altele.

Astfelu s'a incheiatu acestu acta solemnu din tóte punctele de vedere, remanendu poporulu din Miziesiu si comunele vecine deplinu mangaiatu in inim'a s'a.

Nu potu intrelasá neatinsa placut'a impressiune, ce ni-o a causatu presentia între noi cu acésta ocaziune si a pré iubitului si neunitatului nostru deputatu dietalu de odinóra, diu Parteniu Cosm'a, directorulu institutului de creditu si economii „Albin'a“ din Sibiu, carele impreuna cu amabil'a-i socia, au venitu cu acésta ocaziune între noi.

In fine mai amintescu, ca Escelenti'a Sa, parintele Archiepiscopu si Metropolitu, pre langa alte sacrificie aduse pentru biserice'a si poporulu din Miziesiu a donatu pre seam'a acestei sante bisericeii si clopotulu celu mare, in pretiu de 600 fl. v. a. cu urmatóriu inscriptiune:

Aversu.

Jertfescu lui Dumnedieu jertfa de lauda, si da Celui Pré Inaltu rugile tale. Si me chiama pre mine in diu'a necazului teu, si te voiu scóte, si me vei prémari." Psalm 49, v. 14. 15.

Reversu.

Pentru bunii sei parinti, adormiti in Domnulu Georgiu si An'a multiemitoriulu fiiu.

Miron (Moise) Romanulu,
metropolitu.

1888.

Incheiandu dicu, dle redactoru, se dea Ddieu, cá se potemu vedé multe astfelu de solemnitáti religiose pentru ridicarea si dasvoltarea semtiului de pietate alu poporului nostru.

Unu martorulu ocularu.

Epistólele parochului teneru.

IX.

Domnulu redactoru! Am cetitu in epistol'a din urma a unchiului, parochului betranu, ca cutarele preotu este „preotu modernu;“ si am mai auditu cu de multe ori vorbindu-se de preoti si invetiatori „moderni.“

M'am gânditu adese ori din acestu incidentu asupra imprejurárii, ca are biserice'a si scól'a moda, se au nu, si

daca dá, apoi care este acea moda, ér daca nu, pentru ce nu ?

Cuventulu si conceptulu „moda“ l'au luatú ómenii dela haine, si apoi lu-intrebuintéza si in alte a-faceri.

Biserica si scól'a si-au program'a, mijlócele si ómenii loru.

Program'a bisericeii este, cá se intiparésca cuventulu si legile dumnediesci in inimile credintiosiloru, cá astfeliu densii se traiésca, si se lucreze dupa voi'a lui Ddieu ; ér mijlócele sunt : cultulu dumnedieescu, predic'a si santele taine. Nici program'a bisericeii, nici mijlócele ei nu se schimbá, si nu se potú schimbá, pentru ca in biserica nu se póte pune alta temelie, decât ceea ce este pusa de mantuitoriulu Christos.

Dar se schimbá nentrueruptu ómenii, cari manuéza programulu bisericeii, si cari aplica mijlócele.

Prin desvoltarea continua ómenii se schimbá, si naturalu este, ca in timpululu nostru fiend ómenii mai culti si mai bine crescuti se póta manuá mai bine armele bisericeii lui Christos. Si credinti'a mea este, ca astfeliu se si intempla. Preotii teneri si-implinescu detorinti'a tocma cá si preotii cei betrani. O mica deosebire este inse intre preotii mai teneri si cei mai betrani. Nu vom fi dóra atât de practici intru conducerea poporulu, precum sunt fratii preoti mai betrani. Avem inse toti multa bunavointia, si multa inima facia de biserica si de poporu ; ér omulu, carele are aceste calitati, din di in di se deprinde totu mai multu a aflá si aplicá mijlócele cele mai bune, pentru cá se-le póta face pre tóte bine si cât mai bine.

Va se dica si in biserica esista, si póte se esiste o moda încât ómenii se schimbá ; si încât ómenii cei noi, preotii teneri, au avutu ocaziune a-si cascigá mai multa invetiatura, este naturalu, ca ei se voru straduí a si lucrá mai multu, pentru cá se póta produce mai multu, si se faca totu mai multe servitii poporulu, pre carele lu-pastorescu.

Apoi mai este inca cev'a.

Poporulu nostru in starea lui de astadi are mai multa trebuintia de chrana spirituala, pentru ca astadi sunt mai multe ispitele si mai multe necazarile si greutátile, cu cari are se lupte acestu poporu. Si in urmare, daca este se vorbimu si noi preotii de moda, apoi o astfeliu de moda ar fi, cá se-ne studiámu totu mai multu poporulu, pre carele lu-pastorimu, se-i studiámu trebuintiele si necazarile, pentru cá se potem se aflámu in vecinile invetiaturi ale evangheliei balsamulu trebuintiosu, pre carele se-lu punem pre rana, si se-i alinámu durerile.

Apoi mai un'a.

Suntem reu dotati noi preotii, si ori cum am face si am dorl, se lucrámu pentru imbunatatirea dotatiunei nóstre, nu o vom poté ajunge acést'a in form'a, pre carea a dorimu pana atunci, pana cand nu se va poté schimbá in spre mai bine starea materiala a poporulu nostru. Purcediendu de aci este naturalu, ca noi astadi suntem avisati prin incesi imprejurárele timpului, in carele traimu, se lucrámu multu, si se-ne multiemimu cu

plata putiena pentru servitiile nóstre. Acést'a este dupa mine tienut'a moderna a preotulu de astadi.

Si pentru ca este vorb'a de preotii betrani si preotii teneri, credinti'a mea este, cá in acést'a se-ne deosebimu noi preotii cei teneri de cei mai betrani, cá noi fiind mai in putere, si armati cu mai multa invetiatura atât teologica, cât si cu cultura generala, se-ne straduimu, si se aretámu mai multe rezultate prin lucrulu nostru intru inaintarea si ridicarea poporulu credintiosu atât in ceea ce privesce starea lui religioasa-morala, cât si in ceea ce privesce buna starea lui materiala.

Intru acést'a ne vom poté aretá toti, ca suntem preotii ai timpului de astadi, daca vom scí se lucrámu, si se traimu, precum pretindu in timpululu de astadi trebuintiele poporulu nostru in starea lui de astadi.

Trecendu la scól'a, eu asia sciu, ca scól'a inca si-are program'a si mijlócele ei. Program'a scólei este a cresce si a instrui, ér mijlócele scólei sunt multe, dar se potú reasumá in cultur'a materiala si in cultur'a formalá. Ómenii se schimbá si in scól'a cá si in biserica ; si ceea ce s'au schimbatu schimbandu-se ómenii este tocma ceea ce numimu sufletulu scólei : metodulu.

In ceea ce privesce metodulu scól'a asia numita moderna a facutu mari progrese. Si deci invetiatoriu modernu este invetiatoriuulu, carele are metodulu celu mai bunu, carele lucra mai multu, si aréta mai multe rezultate.

Apoi mai este pentru acésta modernitate inca o recerintia cu privire la scól'a nóstra, Navem nici scóle de ajunsu, si n'avem nici puteri d'dactice de ajunsu. Si desí staruimu cu totii a inmulti atât numerulu scóleloru, cât si alu puteriloru didactice, totusi trebáindu pentru realisarea acestui scopu timpu fisicu mai multu, de o camdata suntem siliti a lucrá intr'acolo, cá cu scólele si cu puterile didactice, pre cari le avemu, se satisfacem tuturor trebuintieloru de educatiune si de cultura ale poporulu nostru.

Intru acestu intielesu eu credu, ca nim'cu n'ar fi mai bine, decât se fimu cu totii ómeni ai timpului, de astadi, ómeni moderni.

Viétia si faptele lui I. Corvinulu.

Nu este mai mare binefacere ca aceea, carea se face la tempulu seu, la timpu potrivit, adeca atunci, când omulu se afla intre nescie imprejurari cu totululu ne favorabile, intre nescie imprejurari critice, dela cari — póte — ca depinde chiar si existinti'a lui, si totodata, nu este mai mare binefacetoriu ca acel'a, care sare intru ajutoriuulu celu cu neajunsurile atunci, cand acel'a are neincungiurata lipsa de ajutoriu, fie apoi acel'a cât de ne insemnatu, totusi rivaliséza cu unu ajutoru mai mare, carele i-se face omulu atunci, cand nu se afla in asia imprejurari critice. Spre esemplu, unu omu bogatanu, ore-care, ereditéza o avere colosala, aceea avere inse, nu va avé acelu rezultat si aceeaasi impresiune asupra celu ce au ereditatu, a bunà-óra, ca si asupra unui omu orfanu,

* Acestu operatu s'a cetitu in adunarea generala a renniunei inv. din dieces'a Aradului. Joi dupa Pasci a. c.

carele se lupta cu neajunsurile seraciei, ingreuiatu cu o familia numeroasa, deca ar eredita macar si numai atat, cu cat se pota sustien famili'a, pana atunci, pana cand membrii ei vor fi capaci a-si agonosi pana de tote dilele, pana vor putea esi de sub aripile tatalui lor.

Asia se intempla cu singuratecii individii, asia apoi cu societati si-er asia tot-asia, si cu o tiéra. Nu tierile, cari sunt intr'o positia destul de buna, in nesce inprejurari favorabile, scurt dis, pe calea progresului, au asia mare lipsa de barbati talentati, plini de spiritu si pricepetori in conducerea destinelor tierii, cá, a buna-óra, acelea Tieri seau state, cari se afla intre nesce inprejurari cu totul critice, amenintiate din tote partile in existinta lor. Nai'a unui astfelu de statu, deca nu va avé barbati apti, pentru a-o conduce prin valurile, cari o amenintia, atunci — dar de buna-seama — se va cufunda sub acelea valuri viforóse si in fine, acolo si-va afla mormantul. Si omu, ori omeni la loculu lor au se fie acei barbati; cari vor fi capaci a-o scapá din ghiarele periculu; lucrulu e de tot naturalu.

Si, deca vom luá Istori'a la mana, vom vedea, ca dela mórtea ultimului rege din viti'a lui Arpad, pururea Tiéra nóstra era agitata, facendu-se totfelulu de partide politice; un'a voiá pre unulu, alt'a pe altul de rege, destul, ca Tiér'a nostra, prin acést'a, au ajunsu in tote privintiele, intr'o stare cu totulul grea.

Nu era apoi destulu, ca Tiéra era sfasiata de partidele interne, ci, dealta parte, era amanintia in existinta ei de catra Turci, cari deja pusera peciorulu pe pamentulu Europii sub domni'a regelui Vladislau tiér'a era mai tare amenintia in existinta ei de Turci, de o parte, ér de alta parte, partidele nici nu cugetau se incete cu certele loru si asia, sfasiindu-se ei in launtru, Turcii poteau se-se preumbe in drag'a lor voia in intréga Tiér'a, dela unu capetu pana la celalaltu, pradand si pustiind tot ce-le venea in cale. Si in vremuri atat de critice pentru tiéra si crestinismu, tiér'a avea lipsa de unu bratiu vigoosu, se se ivésca cinev'a, unu omu genialu, cá se conduce nai'a contra furtunelor si a valurilor, cari o amenintiau cu nemicire; unu barbatu, care se dea peptu cu infricosiatii musulmani. Si se vedeti, provedinti'a s'au induratu de tier'a nóstra, in tempuri atat de grele, si ni-au transmisu pe unu barbatu vrednicu, ca se-scape tier'a de dusmani si crestinismul de paganismu, si acél'a au fostu: Ioan Corvinulu.

Acestu barbatu, I. Corvinul, supra numitu si Huneadulu, ce l'au primitu total seu, pentru meritele sale prestate patriei, Huneadulu dela castelulu.

Destul, ca Sultanulu din di in di tot mai tare se apropia de Ungaris, amentiandu-o pe acésta cu nemicire, caci prunciulu lui era: „o luna pe ceriu, un domnu pe pamént si acela sum eu.“ Asia apoi avea se fie dupa planulu seu, dar — cum e dical'a — „Omulu propune si Ddiu dispune.“ Increditu in sine, tramite o armata contra Ungariei, dar fu nemicita in Ardélu, pe mai multe renduri de I. Corvinulu, cand apoi Regele l'au provedintu cu mai multe Onoruri pentru eroismulu seu.“

In urm'a acestora Amurath al II-lea se manie foc si se decide a tramite o armata cu mult mai mare contra Ungariei, cu planul, ca s'o nemicésca cu totul. Un'a inse nu-i prea convenea la facerea acestor planuri adeca, cand si aducea aminte de numele lui I. Corvinu, atunci dic, orecum, se cam in spaimenta si mai lasa putienelu din planurile sale si mai alesu, cand si-aducea aminte despre bataile ce le avuse cu I. Corvinulu si unde fu aspru batutu, desi I. Corvinulu avea o armata cu totulul ne insemnata.

In mani'a sa inse, Sultanulu tramite o armata po-

ternica contra lui I. Corvinulu, cu scopu, ca se stérgea dupa faci'a pamentulu pe acél'a, carele stá in calea planurilor sale.

Dand de veste I. Corvinulu, disconsiderand certele interne, cari atat lu-intristau, se trase in muntii Ardealului, unde se semtia mai bine si asteptá cu sete, ca se dee peptu cu musulmanii. — Intalnindu-se ostile inimice la St. Imbru, s'au incins o lupta crancena si I. Corvinulu s'au luptatu cu atât'a eroism, ca Turcii, de si au fostu cât érb'a — dupa cum se dice — au fost atátu de crancenu batuti, caci cei-óe au scapat, au scapatu numci cu fuga, lasand pe campulu de bataia 20 de mii morti. In-susi comandantele lor si-au affat acolo mormantul.

Numele lui I. Corvinulu era si pana aci fórte bine cunoscutu, dar, dupa invingerea acést'a atât de stralucita, au atrasu tota atentiunea Europei asupra sa. Si cum se nu, un sigur omu, asia dicénd, si in asia inprejurari, cu o armata cu totulul ne insemnata au potut se secere atât'a gloria, atât'a bravura pe campulu de resboiu si mai alesu contra Turcilor, cari erau spaim'a lumii. Si cu cât si-aducea cineva aminte despre certele si neintielegerile din launtru Tierii, cu atât si-facea o inchuire mai interesanta despre eroismulu lui I. Corvinulu.

Omul, deca si castiga ceva, nu se indestulesce cu atât, ci poftele i-crescu si ar dori mai mult de cât are. Asia se intempla dupa invingerea atât de stralucita asupra Turcilor, ca papa, Eugeniu al II-lea, vedindu-si amenintia religiunea de paganism, au tramis soli in tote partile, ca se strenga o armata si sub conducerea lui I. Corvinul se merge de nou contra Turcilor. I. Corvinulu si-alege din aceia numai 12 mii si cu aceia pléca contra Turcilor. Intalnindu-se de nou ostirile inimice, s'au incinsu de nou o lupta erancena si si aici victori'a au fostu pe partea lui I. Corvinu, ér Turcii steteau cá snopii pe campul de bataia; asia i-au batutu, ca mai tota armata turcésca au fost nemicita, ba chiar si cumnatulu Sultanulu au ajunsu in manile lui I. Corvinulu. Intielegend Sultanulu despre perderea acést'a, l'au cuprins o frica, si au affatu de cuviintia elu, celu cu planuri mari, a cere pace, dela I. Corvinulu, in nisce conditii fórte favorabile patriei nóstre. Sciind I. Corvinulu disordinea ce domnesce in launtru tierii, precum si aceea, ca pacea a favorilóre, tiér'a s'au invoit, si pacea s'au incheiat intre ambii rivali, depunend regele Ungariei juramentulu, ca vá tienea cu sfintinenia pacea incheiata.

Ei dar regele, pomitiendu-i pap'a, ca-lu va deslega de jurament, se decide a merge ontra Turcilor, induplicand si pe I. Corvinulu, carele se opunea la calcarea juramentulu, dar, la starnintiele regelui si a papei se hotaresce a merge in fruntea unei armate de 20 de mii ostasi contra Turcilor, catra cari s'au mai adausu 4 mii de Romani din Romani'a, armat'a ce i-au promis'o Vlad Draculu.

Intielegend Sultanul despre calcarea juramentulu, tramite o armata de 150 mii de ostasi contra lui I. Corvinulu si la Orasiul Varna s'au incins o lupta desperata si I. Corvinul, cu neinsemnat'a sa armata, au pus in disordine pe dusmanu, in praciindu-i in tote partile. Regele invidios, ca nu cumva la acesta lupta atât de stralucita, se figureze numai numele lui I. Corvinul ca invingator, se scóla si elu din cortul seu, de si I. Corvinul i-disese, ca se nu parasésca cortulu, si s'au luatulu dupa Turci, dar sórtea nu i-au suris se-si ajunga scopul, caci Ianicerii, vedendu, s'au aruncatu cu furia asupra lui si l'au ucisu. Respandindu-se acum printre armata vestea despre mórtea regelui, acést'a 'si perde curagiul, fiind de credintia, ca Ddiu nu voesce se-li stea iu ajutoriu, pentru-ca regele calcase juramentulu si perdiendu-si armat'a cu-

ragiulu, Turcii s'or folosit de ocaziune si s'or aruncat asupra lui I. Corvinul si-l batu amarnic, căci si el singur abea numai cu fug'a scapa.

Ni putem inchipui, in ce imprejurari critice se afla tiér'a de nou; regele cadu-se pe campul de batae, cetele interne numai incetase, ba se marira, si Turcii amenintiau acum tiér'a de nou. Tiér'a era intr'o positia de tot critica. Si om trebuia se fie acel'a, care se póta conduce in astfelu de imprejurari destinele tierii; s'o faca tare in launtru si respectata in afara. Si mai aptu in trebi de a-cestea cá I. Corvinul, nici ca ni-potem inchipui pe altulu. Asia apoi, dupa-ce ajunse cu mari greutate pana acasa, fu ales de guvernatoriu al tierii, fiind Ladislau, fiul regelui, inea micu.

Cá Guvernatoriu al tierii avea naintea ochilor sei: stabilirea ordinii in launtru si resbunarea contra Turcilor. Si avea se se lupte cu multe neajunsuri si pedeci in launtrul tierii si mai ales cu Cylei, unchiulu regelui Ladislau.

Turcii inse capetara curagiu dela invingerea raportata la Varn'a si au plecatu de nou contra Ungariei. I. Corvinul, dând de veste, se gatesce, cum póte, si merge se dea peptu cu muslmanii, si intalnindu-se ostile, I. Corvinu e batut de nou, dar nu desperéza, pe langa tóte ca au fostu crancenu batutu, căci si el singur abea eu mari greutate au ajuns acasa.

Cylei numai incéta cu secaturile lui; pe rege 'l-dascales, ca I. Corvinul e asia si asia, ca el voesce se devina rege si mai scie Ddieu bunul mai ce, destul, ca dupa acestea I. Corvinul s'au hotarit a depune guvernatur'a. Regele inse, pentru meritele sale prestate patriei, l'au numit conte de Bistritia si l'au provediut cu multe alte onoruri.

Si pana se continuau la noi cetele interne, Turcii si-cantau de trebile lor in peninsul'a Balcanica, cuprin-diendu-o pana la Dunare si acum voiau cu ori si ce pretiu se cuprinda Belgradul. I. Corvinul se denumesce de comandante preste o armata din 10 mii ostasi, carea, sub conducerea lui, merge contra Turcilor. La Belgrad s'au incins o lupta infuriata si I. Corvinul asia au batut pe Turci de i-au stans cu totul; cu atât'a pricepere de resboiu, cu atât eroism s'au luptatu, ca el numai cu 10 mii de ostasi au infrantu cu totul armat'a turcésca, carea consta din 200 mii de astasi. Mórtea inse nu-'l lasa sa se bucare de rezultatele sale, căci, capetand unu morb epidemic, au murit la Taurun (Semlin) 1456. in etate de 50 ani.

Prin mórtea sa Tiér'a au perdutu pe aparatoriul seu de cetele barbare, pe fiul seu adevorat, in care avea tóta sperantia in floririi si prosperării sale; au perdut pe acel'a, care avea acea capacitate, acel geniu, care au sciut'o face tare in launtru si respectata in afara, prin eroismul si intieleptiunea sea.

Si déca nu era Cylei, acestu omu patimasu, invidios si rentacios, ca se-i puna pedeci in lucrarile sale, prin intrigi si prin discreditarea lui inaintea regelui, atunci dar de buna-seama — I. Corvinulu, cu bratiul seu puternic, ar fi scos pentru totdeuna pe Turci dupa continentul Europii, facendu-i se-li tréca poft'a de a mai pune piciorul pe continentul nostru. Asia feliu de ómeni ca Cylei au existat pe atunci si tot cam asia se intampla si adi, ca si cand educatiunea n'ar fi facut nimic in privintia acést'a... Ce bine ar fi, déca patri'a nóstra n'ar avea astfelu de fi la singul seu...!

Destul, ca pe langa tóte acestea I. Corvinul au avut in intréga viétia lui 20 invingeri si numai 2 perderi, ca unu, carele se pricepea atât de bine la arta re boiulu; — atunci, cand elu cu 10 mii ostasi, cu o armata cu

câta mergea Sultanulu numai la venatu, se bata atat de crancenu pe Turci, cari aveau o armata de 200 mii ostasi, atunci dic, ni-potem face o ideia destulu de clara despre eroismulu lui I. Corvinulu.

Noi inse, fiii acestei Patrii, avem se dam lauda lui Ddieu, căci s'au ingrigit de Patri'a nóstra si in tempuri atat de grele, ni-au tramis pre I. Corvinul, ca se ne apere si elibereze, de jugulu paganilor; si cei ce suntem incredintati cu educatiunea generatiuniloru viitórie, detorintia avemu a ingrijí, cá se desvelimu, si scótemu la lumina talentele poporului, si luminandu-le se-le facemu capaci de a servi si propagá binele comunu.

Iulu Grofsioreanu.

D i v e r s e.

† *Inmormentarea* conectorului si a profesorului dela gimnasiulu romanu din Brasiov, Dr. Nicolae Popu, s'a facut Dumineca dupa amédi asistandu unu publicu fórte numerosu. Multe cununi inpodobiau carulu funebru, dintre cari notam cunun'a Eforiei si a Reuniunefemeilor romane. Corpulu profesorulu a decisu ca banii ai donati pentru cununa se-i destineze pentru unu scop de binefacere scolariu. In bisericu a cantatu corul dirigeatu de profesorulu de musica dlu Nicolae Popoviciu, Dupa terminarea serviciulu funebru, a tienut de pe amvonu parintele Vasilie Voina o frumoasa cuventare in memori'a reposatulu. Dupe denculu, dlu directoru gimnacialu Stefanu Iosifu a rostitu unu discursu mai lungu, in care a aretata in specialu staruintiele si faptele reposatulu sen coleg. Pe fetiele tuturoru asistentiloru se vedea intiparita o sdenca intristare pentru perderea acestui harnicu si inteligentu barbatu. „G. Tr.“

* *Tubileulu unui invetiatoriu.* Dlu invetiatoriu Iosif Novacu din Oravitia serbéza la 11/23. Sept. a. e. jubileulu de 50 de ani de servitiu. Din incidentulu acesta inteliginti'a romana din Oravitia a alesu unu comitetu arangiatoriu, carele a emisu urmatoriulu apelu: In 11/23. Septemvru 1888. se implinesce o jumetate de veac de cand dlu invetiatoriu diriginte gr. or. Iosifu Novacu din Oravitia montana a luat asupra-si sarcin'a cea grea a instructiunii si educatiunii poporului romanu si cu acést'a devotamentulu a aduce jertfe pe altariulu culturii nationale romaze. A muncitu in timp de grea incercare numai in Oravitia mont. 45 de ani si in dispretiulu tuturoru neajunselor si-a implinitu si implinesce chiar si astadi chiemarea cu scumpetate. — Din incidentulu implinirii celor 50 de ani de munca cu zel neobosit pe terenulu invetiamentulu a dlui Iosif Novacu s'a compus in Oravitia-mont. un comitet, carele se aranjeze serbarea jubilara dupa tóta vrednici'a. Acestu comitetu isi ia voria a indreptá glasulu seu catra toti amicii, colegii, scolarii si stimatorii dlui Iosif Novacu si catra toti iubitorii de progresu si cultura spre a pofti ca se-si manifesteze in diu'a amintita facia de jubilaru simtiulu lor de aderinti'a, stima si iubire seu in persóna seu prin reprezentanti. — Oravitia-mont, in 29. Aug. (10. Sept.) 1888. — Comitetulu.

* *Granele in Europ'a si Americ'a.* Sub acestu titlu publica „Curierula financiaru“ unu interesantu articlu, din carele estragemu urmatórele :

Deficitulu in care Franci'a se afla, relativu la recólt'a graneloru, se estimeadi'a la cifra de peste 20 milioane hectolitri. Americ'a nici ea nu poate procura Europei o cantitate mai mare de gráne de cât in anulu espiratu, cáci, de si recolta este satisfacetoare in anulu curentu, totusi aceea a anului espiratu fiind inferioara, si exportulu pentru Europa facendu-se in proportiuni mai mari de cât de obicinuitu, stoculu normalu alu Americi'ei fiind diminuat in modu considerabilu, fortiamente Americ'a va trebui sa reduca exportulu, daca nu va voi a consuma la densa mai scumpu póte de cât cei din Europa.

Daca Franci'a are nevoie de vr'o 20 milioane hectolitri, Engliterei 'i trebuie 50 milioane. Itali'a, Spani'a si o parte din Germani'a unde recólt'a este asemenea relativamente slaba, au asemenea nevoie de cel putinu inca 40 milioane, prin urmare in totalu, Europa are lipsa de 110 milioane hectolitri. Aceste gráne vor trebui a i-se procura din Americ'a, Indi'a, Rusi'a Ungari'a si România. Dar sa vedem in ce proporciuni aceste localitati pot acoperi deficitulu graneloru din Europa? Americ'a si Rusi'a impreuna nu vor putea procura de cât maximum cifra de 60 milioane, Indi'a 11 pâna in 12 milioane, ér Ungari'a si Romani'a si cele-l-alte state unde recolta a fost putinu mai buna vor putea exporta maximum de la 16 la 18 milioane. In fati'a acestoru cifre se face evidentu ca Europa in cursulu anului 1888—1889, va simti o lipsa in consumati'a s'a de 20 milioane hectolitri.

* *Serbátore scolara.* La 4. Octomvre st. nou a. c. onomastica a Măiestății Sale Imperatului-Rege Franciscu Iosif Antaiulu se implinose 25 de ani dela deschiderea gimnasiului romanu „Franciscu Iosif I.“ din Naseudu, in care di se va santí noulu edificiu gimnasialu din Naseudu. Pentru glorificarea acestoru momente se voru intocmi in Naseudu serbatori atát in preséra, cât si in diu'a de 4. Octomvre 1888. Pentru arangiarea festivitatiloru s'a alesu unu comitetu arangiatoriu.

* *Bibliografia.* In editiur'a librariei Nicolae I. Ciurcu din Brasiovu au aparutu „Povesti ardelenesci“ culesse din gur'a poporului de Ioan Papu Reteganulu, 5 parti a 80 pagine formatu octavu. Pretiulu fie-carei parti 25 cr. Contienutulu acestoru carti precum se vede si din titlu sunt povesti culesse din gur'a poporului nostru. Recomendámu acésta carte publicului nostru.

* *Piati'a Aradului* din Vineri'a trecut'a : Gráu de celu mai greu 6.90 fl. celu mediu 6.70 fl, ér celu amestecat, gráu, 5.60 fl. — Orzulu s'a vendutu cu 4.80 fl. — Cucuruza nou per 100 chgr. 6.10 fl.

Concursu.

Pentru deplinirea postulu de invetiatoriu la clas'a I. din comun'a mista Fenlacu, se escrie pana la 18. Septemvre st. v. a.

Emolumintele sunt :

I. in naturale 20. chible gráu

1) In bani gat'a 300 fl.

2) pentru patru orgii de lemne, 40 fl.

3) pentru siasie orgii de paie, 48 fl.

4) Scripturistica, 10 fl.

5) pentru conferintie, 10 fl.

6) la inmormentari unde va fi poffitu simpla, 50 cr.

7) la biserica si pompa, 1 fl.

8) Locuintia libera cu gradina intra si estra-vilana.

Dela reflectanti, se poffesce, ca pre langa recursese instruate in sensulu regulamentulu nou scolariu ; si pre langa testimoniu de posederea limbei magiara. Si astfelu recursese instruate, — adresate Ven. Consistoriu Diecesanu temesian a-se trimate comisiunei scolare romane in Fenlacu per Neu-Arad.

Comisiunea scolara romana :

Moise Babescu, m. p.

Nica Milosiu, m. p.

parochu romanu.

presid.

Cu invoirea mea : DEMETRIU DOLG'A m. p., insp. scol.

—□—

Pentru deplinirea postulu gr. or. rom. invetiatoriu dela scól'a paralela gr. or. rom. din **Cianadulu-Serbescu**, devenitu in vacantia prin abdicarea fostulu invetiatoriu Rom. L. Papu, se deschide concursu cu terminu de alegere pre 25. Septemvre (7. Octomvre.)

Emolumintele :

1) Salariu fixu 250 fl. v. a. 2) 25 Meti de gráu cl. II-a. 3) 1. lantiu de pamentu aretoriu si gradina estravilana de 200□ 4) pausalu scriptoristiciu 5. fl. v. a. 5) pentru conferintie invetiatoresci 10 fl. v. a. 6) Dela ingropatiuni mari unde va fi poffitu 50 cr. mici 20 cr. éra déca prohodulu se va tiené in biserica 1 fl. 7) Cuartiru liberu.

Dela recurrenti pre langa atestatu despre conduita si purtarea morala de pana acum — se recere se produca : a) Testimoniu despre absolvarea preparandiei b) despre depunerea esamenului de cualificatiune cu succesu bunu cum si dia limb'a magiara. Cei ce vor probá prin atestat fi de demnu cá sunt capaci a instruí si a conduce unu cor vocalu vor avea preferintia.

Reflectantiu carii nu vor produce acestea documinte nu potu fi in consideratiune ; recursese se se adreseze comit. parochialu gr. or. din locu si pana la diu'a alegerei se se subacérna M. On. Dnu inspectoru scolaru Teodor Popoviciu in Sietinu (Sajtény) Cottulu Csanád, pana cand vor avé a-se presentá in biserica din locu a-si aretá desteritate in cantare si tipicu, avéndu (reflectii) alegandulu invetiatoriu a implinii si cantoratulu la rendulu seu. — Recursese intrate in diu'a algerii, nu se voru primi.

Sig. Cianadulu-serbescu, in 22 Augustu 1888. st. v.

Pentru comit. parochialu :

Eli'a Telescu, m. p.

par. gr. or. rom.

Cu invoirea mea : TEODORU POPOVICIU, m. p.
insp. scol.

—□—

Pentru ocuparea statiunea invetiatoresci gr. or. rom. dela scól'a inferióra din epidilu Nadlacu, comit. Cianadului cu terminulu de alegiere la 18/30. Septemvre a. c. pe langa urmatórele emoluminte :

a) In bani gat'a 400 fl. v. a.

b) 6 orgii lemne moi din cari are a-se incaldi si sal'a de invetiamentu.

c) Pentru servitiulu scolaru 20 fl. v. a.

d) Pentru conferintiele invetiatoresci — diurnele stabilite de comit. parochialu, 2 florini la di, cuartiru, si carausia.

e) Cuartiru liberu cu gradina de legumi.

Dela recurrenti se recere a avea cualificatiunea receruta pentru statiunile invetiatoresci de clas'a prima, adeca : a avea testimoniu de cualificatiune de clasa prima, si testimoniu de limb'a magiara.

Alesulu de o camdata va fi numai provisoriu aplicatu, ora dupa o purtare buna se va intari definitiv.

Aspirantii la acestu postu au a-si trimite recursele loru adresate comit. parochialu Reverendissimului Domnu Teodoru Popoviciu parochu si inspect. de scóle in Sietinu (Sajtény) com. Cianadu; ér pana la terminulu de alegere au a-se presentá in Sta bisericu celu putine una data spre a-si aretá destaritatile incele rituale. — Recur-sele intrate in diu'a alegerii nu se voru primi.

Datu in Nadlacu, din sied. com. paroch. tienuta la 14/26. Aug. 1888.

Pavelu Rosiutiu, m. p.
pres. com. par.

Cu invoirea mea: TEODORU POPOVICIU, m. p. insp. scolariu.

—□—

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu din comun'a **B.-Sicimusiu** in protopresv. Halmagiului inspectoratulu scol. Iosasielu, se escrie concursu cu terminu de alegere pe 8/20. Septemvre a. c.

Salariulu invetiatorescu este:

- 1) In bani gata 100 fl,
- 2) 5 fl. pentru rescumperarea fên lui,
- 3) 5 fl. pentru conferintia invetiatorésca.
- 5) 10 sinice bucate grâu — cucuruзу,
- 6) 8 stengini de lemne, pentru scóla si invetiatoriu,
- 7) Locuintia pentru invetiatoriu, gradina si stalau pentru vite.

Invetiatorii carii voru reflecta la acestu postu, suntu pofititi recursele sale ajustate cu documentele pescrise de lege s'au barem ca sunt absoluti preparandi, adresate catra comit. paroch. de acolo, se-le trimite per Buttyin in Diecs, subscrisului inspectoru scol.

Din siedintia comitetului parochialu

Georgiu Leuc'a, m. p.
preot.

In contielegere cu: GEORGIU LUPSI'A, m. p. preot. inspectoru scolariu.

—□—

In urmarea ordinatiunei Venerabilului Consistoriu Oradanu de dtto 22. Iuniu a. c. Nr. 524. Sc. pentru statiunea invetiatorésca din comuna **Meziadu** se escrie concursu pelanga urmatoriulu salariu:

- a) In bani gata 105 fl, b) 8 cubule de bucate, c) 8 stangeni de lemne, din care se va incaldi si scól'a, d) dela tóta cas'a unu fuioru, e) si venitele cantorale.

Doritori de a ocupá aceast'a statiune au a-si da recursele loru ajustate conform statutului organicu pana la 11/23. Septemvre a. c. subscrisului protopresviteru in carea diua se va tiené si alegerea.

Datu din Siedintia Comitetului parochialu, tienuta la 14/26. August 1888.

Comitetulu parochialu gr. or.
din Meziadu.

In contielegere cu mine: ELIA MOG'A, m. p. protopresv. Beiusului.

—□—

Devenindu postulu invetiatorescu din comuna **Misca**, cottulu Aradului protopresviteratulu Chisineulu, vacantu

prin mórtea fostului invetiatoriu Petru Guiu, se escrie concursu cu terminu de alegere pe diua 8/20. Septemvre a. c.

Emolumintele sunt: 1) In bani gata 160 fl., 2) 10 cubule grâu, 8 cubule cucuruзу si 50 magi fênu, tote rescumperate in bani gata, 3) 8⁵¹⁰/₁₆₀₀ iugere catastrale pamentu parte aratoriu, parte fenatiu, 4) Pascu de 3 iugere, 5) Cuartiru liberu cu 2 chilii, camara, grajdu si gradina de 800□, 6) Lemne de focu 12 orgi, din care are se se incaldiasca si scól'a, 7) Accidentiile: dela mortu mare 50 cr, dela micu 30 cr, dela maslu 40 cr, 8) Diurne pentru conferintie 10 fl, 9) Pentru curatitulu si incalditulu scoiei peste anu 12 fl, 10) Spesele scripturistice dupa recerintie, le va plini episcopulu scolariu.

Alegandulu invetiatoriu pana la 31. Decemvre a. c. va avea a cede 1/2 din totu beneficiulu veduvei neunitatului invetiatoriu Petru Guiu, in tenorea §-lui 74. a Regulamentului congressualu de 1878.

Doritori de a fi alesi se-si adresodie recursele, — povediute cu documintele necesarii in intielesulu „Statutului Organicu“ si a „Normeloru de invetiamentu“ precum si cu atestate de portarea loru morala. — Comitetului parochialu din Misc'a, si se le trimite Reverendissimului din Protopresviteru si inspectoru scolariu in Két-egyháza, avendu pana la alegere a-se presenta in vreo-duminea seu serbatore la bisericu pentru de a-si areta desteritatea in celea bisericesci.

Misc'a, la 31. Iuliu 1888. st. v.

Stefan Kirillovits, m. p.
not. cem. paroch.

Ioanu Avramu, m. p.
presid. com. par.

In contielegere cu mine: PETRU CHIRILESCU, m. p. protop. si inspect. scol.

—□—

In sensulu ord. Ven. Consistoriu dtulu 28. Aprilie a. c. Nro 554. se publica concursu pe statiunea invetiatorésca din **Cladov'a**, terminu de alegere 29. Augustu st. v. a. c.

Emolumintele sunt: 1) Salariu invetiatorescu 180 fl., 2) Lemne pentru invetiatori si Sala prunciloru 32 fl, 3) Pentru conferintia 5 fl, 4) Pentru scripturicu 5 fl, 5) 2 jugere pamentu, 6) Gradina de legumi si cortelu liberu.

Recurentii au ase presenta in biseric'a de acolo pe timpulu publicari de concursu pentru a-si arata desteritatea in cantari si tipicu.

Recursele au a-se tramite subscrisului per Lugos, posta ultima Balinti, comitatulu Carasiu-Severin, in Leocusiesciu.

Leocusiescu, in 4. Augustu 1888.

Adam Ros'a, m. p.
inspect. scol.

—□—

Pentru deplinirea definitiva a statiunei invetiatorescu **Fénatia-Siedistelu** se escrie concursu pana la 3. Sept. v. c.

Salariulu conste dia 105 fl. dela comun'a, 27 fl. 72 cr. dela dominiulu eppisc. r. cath. apoi totu dela comuna: 12 cub. de bucate, 12 stângeni de lemne, 1 cubule de pasula, 142 portii de fênu, cortelu liberu si stóle cantorale.

Recurentii vor ave a si trimite petitiunile sale conform legiloru in rigóre, pana la 7. Sept. v. a. c. la subscrisulu protopopu in Beiusu.

Beiusiu, 15. Aug. v. 1888.

In contielegere cu comitet. par. din Fénatia: VASILIU PAPP, m. p. protop.

—□—